

byla by v něm žalobní nárok uznala. Důvody, jež žalovanou přiměly, by neodporovala přiznání hlasovacího práva pro žalobcovu pohledávku, mohou být různé a nemusilo to být právě přesvědčení, že pohledávka tato jest pravou. Jinak stačí poukázat k obšírným důvodům napadeného usnesení.

Čís. 5072.

Lhůta §u 34 zák. o obch. pomoc. jest propadnou lhůtou práva hmotného.

K zachování lhůty (§ 232 c. ř. s.) jest třeba, by žaloba byla podána u soudu příslušného.

Podána-li žaloba ve lhůtě u soudu nepřislušného, jest lhůta zachována, byl-li spor nepřislušným soudem podle šestého odstavce §u 261 c. ř. s. odstoupen na soud příslušný.

Zachována-li lhůta v čase žaloby, zůstane zachována, byl-li napotomní spor o příslušnost po uplynutí lhůty rozhodnut tak, že příslušným uznán soud, na který žaloba původně byla podána.

(Rozh. ze dne 26. května 1925, R I 440/25.)

Žalobu obchodního pomocníka proti zaměstnavateli o zaplacení služebních požitků od doby, kdy se služební poměr předčasně skončil, až do dne, kdy měl dle služební smlouvy skončiti, p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e (obchodní soud v Praze) zamítl. D ů v o d y: Při posuzování otázky, zda žalobě jest vyhověti či nikoliv, musil soud vzíti v první řadě zřetel k namítanému promlčení žaloby, ve kterémžto směru vzal soud v úvahu toto: Mezi stranami jest nesporno a odpovídá také předneseným skutečnostem a tvrzením, že se zde jedná mezi žalobcem a žalovanou o smluvní poměr dle zákona o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 říš. zák., jehož se zejména sám žalobce k odůvodnění svého nároku dovolává, a jest tedy dle předpisů tohoto zákona řešiti nejen otázku oprávněnosti žalobního nároku, nýbrž i otázku promlčení. V § 34 zák. o obch. pomoc. jest ustanoveno, že odškodňovací nároky pro předčasné bezdůvodné přerušeni smluvního poměru dle §u 29 (28) zák. o obch. pomocnících musí býti pod následky vyloučení během 6 měsíců ode dne vystoupení ze služebního poměru uplatňovány. Mezi stranami jest nesporno, že žalobce podal žalobu původně u Obchodního soudu v Praze dne 31. března 1923 a že tato žaloba byla usnesením tohoto soudu ze dne 5. dubna 1923 a limine fori pro věcnou nepřislušnost odmítnuta. Rovněž jest nesporno, že žalobce podal pak žalobu dne 12. dubna 1923 u okresního soudu na Mělníce a nechal vejíti ono odmítající usnesení obchodního soudu v Praze v moc práva. Dále jest nesporno, že i u okresního soudu na Mělníce byla vznesena námitka nepřislušnosti, v důsledku čehož byla usnesením tohoto okresního soudu ze dne 22. září 1924 žaloba pro věcnou nepřislušnost odmítnuta, kteréžto usnesení bylo rozhodnutím zemského civilního soudu v Praze jako rekursního ze dne 18. října 1924 potvrzeno a spor odstoupen dne 24. prosince 1924 k příslušnému řízení obchodnímu soudu

v Praze s výhradou eventuálního řešení záporného sporu o příslušnost nadřazeným vrchním zemským soudem v Praze, jemuž také spisy za tím účelem byly předloženy, načež rozhodnutím téhož soudu ze dne 5. ledna 1925 uznán byl Obchodní soud v Praze k projednávání tohoto sporu příslušným a řízení dne 8. ledna 1925 opět zahájeno. Následkem toho, že rozhodnutím obchodního soudu v Praze ze dne 5. dubna 1923, v moc práva vešlým, byla žaloba zde dne 31. března 1923 podána, pro věcnou nepříslušnost tohoto soudu a limine fori odmítnuta, nenastaly účinky zahájené rozepře ve smyslu Šu 232 c. ř. s., pozbylo tím i podání žaloby svého významu ve směru přerušení běhu promlčení lhůty (rozh. Nejv. soudu ze dne 23. června 1920, Rv I 294/20). Podání žaloby a zahájení a provádění sporu u okresního soudu na Mělníce, jenž na konec uznán byl pro spor tento věcně nepříslušným, nemá pro otázku běhu promlčecí lhůty významu, neboť ustanovení Šu 34 zák. o obch. pomocnících o povinném soudním uplatňování nároků ve smyslu Šu 29 cit. zák. během promlčecí lhůty 6 měsíců, nelze rozuměti jinak, než že uplatňování to má se státi u soudu místně i věcně příslušného, za jaký však byl uznán Obchodní soud v Praze a podání žaloby a zahájení sporu u věcně nepříslušného okresního soudu na Mělníce jde ovšem na vrub žalobcův. Za řádné soudní uplatňování žalobcova nároku, spojené s důsledky zahájené rozepře dle Šu 232 odstavec druhý c. ř. s., lze považovati, dle toho, co shora uvedeno, teprve tu skutečnost, že spor tento znovu byl u obchodního soudu v Praze zahájen a to dne 24. prosince 1924, což však jest doba daleko přes 6 měsíců i po žalobcem samým ke dni 1. března 1923 tvrzeném vystoupení ze smluvního poměru jeho od žalované, tedy daleko pro projití lhůty promlčecí ve smyslu Šu 34 zák. o obch. pomocnících, kteréžto zákonné ustanovení jest dle Šu 40 zák. o obch. pomocnících právem velicím. Okolnost, že žalobce u okresního soudu na Mělníce, jak nesporno, při ústním jednání dne 16. září 1924 navrhl postoupení spisů obchodnímu soudu v Praze dle Šu 261 c. ř. s. pro případ, že okresní soud na Mělníce vysloví svou věcnou nepříslušnost, jest pro běh promlčecí lhůty v tomto případě naprosto nerozhodnou, jednak proto, že se návrh ten stal u soudu věcně nepříslušného, jednak i proto, že učiněn byl již po projití šestiměsíční lhůty promlčecí, i když se čítá teprve od 1. března 1924 jako dne, kterého se sám žalobce dovolává, že svůj smluvní poměr se žalovanou dle §§ 26 a 29 zák. o obchod. pomocnících předčasně přerušil. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Odvolání, opírajícímu se o důvod odvolací nesprávného právního posouzení věci v tom směru, že první soud zamítl žalobu jakožto promlčenou po případě vyloučenou dle Šu 29 zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák., nepustiv se do jednání o věci samé, nelze upřít oprávněnosti. Správné jest, že následkem rozhodnutí obchodního soudu v Praze ze dne 5. dubna 1923 v moc práva vzešlým, jímž žaloba ze dne 31. března 1923 pro věcnou nepříslušnost dovolaného soudu byla odmítnuta, nenastaly účinky zahájené rozepře dle Šu 232 c. ř. s. To však platí jenom ohledně žaloby, podané dne 31. března 1923 u obchodního soudu, nemá však vlivu na posouzení účinků rozepře, znovu zahájené žalobcem u okresního soudu na

Mělníce. Žalobou, podanou dne 12. dubna 1923 u tohoto soudu, nastaly znovu účinky rozepře zahájené, tedy zejména i přerušení promlčení (prekluse) žaloby ve smyslu §u 29 zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák. a trvají účinky tohoto zahájení rozepře dále, přes to, že žaloba byla podána u soudu nepřislušného, neboť jak § 34 zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák., tak i § 232 c. ř. s. žádají toliko podání žaloby u soudu, nečiníce rozdílu mezi soudem příslušným a nepřislušným, a stačí tedy vůbec podání žaloby u soudu, by nastaly účinky rozepře zahájené. Žalobce učinil při líčení ze dne 16. září 1924 u okresního soudu na Mělníce návrh dle §u 261 c. ř. s., by pro případ, že by tento soud vyhověl námitce věcné nepřislušnosti dovolaného soudu, postoupil spisy obchodnímu soudu v Praze. Návrh tento není opožděným, jak za to má první soud, neboť ve smyslu §u 261 c. ř. s. stačí, když návrh na postoupení spisů učiněn byl dříve, než o námitce nepřislušnosti soudu bylo rozhodnuto, to se také v tomto případě stalo a tím dle §u 261 c. ř. s. zachovány byly účinky rozepře zahájené až do rozhodnutí této otázky. Návrhu žalobcovu na postoupení spisů obchodnímu soudu vyhověno rozhodnutím zemského soudu civilního v Praze ze dne 18. října 1924 a Obchodní soud v Praze byl pak rozhodnutím vrchního zemského soudu v Praze ze dne 5. ledna 1925 uznán příslušným k projednání této rozepře. Dle toho, co předesláno, stal se obchodní soud v Praze příslušným se všemi účinky, které tu byly již v den podání žaloby u okresního soudu na Mělníce, tedy dne 12. dubna 1923, zejména i s účinky zahájené rozepře pokud se týče přerušení promlčení (prekluse) žaloby dle §u 29 zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák. Jelikož žalobcův služební poměr zrušen byl dne 1. března 1923 a žaloba podána byla u okresního soudu na Mělníce dne 12. dubna 1923, tedy ještě ve lhůtě §u 34 zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák., jest žaloba podána v čas a, pokud první soud usuzuje, že za řádné uplatňování žalobcova nároku, spojené s důsledky zahájení rozepře, lze považovati teprve skutečnost, že spor u obchodního soudu v Praze byl znovu zahájen dne 24. prosince 1924, posoudil tím věc po právní stránce nesprávně a přisvědčiti jest proto žalobci, že tato rozepře, obchodním soudem projednávaná, v důsledku předpisu §u 261 c. ř. s. zahájena byla již dne 12. dubna 1923 a že nárok žalobní uplatněn jest ve lhůtě §u 34 zákona ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Žalobce uplatňuje nárok podle §u 29 zák. o obch. pom. ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák. Takový nárok musí býti podle §u 34 cit. zák. soudně uplatněn do šesti měsíců ode dne vystoupení nebo propuštění obchodního pomocníka, jinak zaniká. Jde tu o propadnou lhůtu hmotného práva, jak je má na mysli kromě promlčení také již § 1449 obč. zák., t. j. o lhůtu, při které trvání práva jest závislo na určitém jednání oprávněného, zejména na soudním uplatnění, a to tak, že právo po marném uplynutí lhůty uhasne. K zachování lhůty stačí ovšem, byla-li žaloba na soudě podána a není třeba jejího doručení straně druhé

(§ 232 odstavec první c. ř. s., který platí stejně pro lhůty propadné jako promlčecí). Nelze sice souhlasit s názorem odvolacího soudu, že postačí, byla-li žaloba vůbec na soudě podána, protože prý § 34 zákona o obch. pom. a § 232 c. ř. s. nečiní rozdíl mezi soudem příslušným a nepřísušným. Naopak předpokládá se, že žaloba byla podána na soudě příslušném, ať byl příslušným již po zákonu, nebo stal se příslušným tím, že bez námítky věc projednal. Byla-li však žaloba podána u soudu nepřísušného a tímto pravoplatně pro nepřísušnost odmítnuta, zmaří se tím účinky §u 232 c. ř. s. O takový případ však tu nejde, nýbrž jde o otázku, pokud při postoupení žaloby po rozumu §u 261 odstavec šestý c. ř. s. soudem nepřísušným na soud příslušný pokládá se co do zachování propadné lhůty za to, jakoby žaloba hned z původu u příslušného soudu byla bývala podána. Ale ani tuto otázku netřeba v tomto případě řešit v celém rozsahu, nýbrž možno ponechat stranou případ, co by bylo právem, kdyby okresní soud ani úmluvou stran příslušným státi se nemohl (§ 104 odstavec druhý j. n.), kdyby tedy šlo o nepřísušnost nezhojitelnou. V projednávaném případě jde totiž o nepřísušnost zhojitelnou. Žalobce tvrdí, že jeho služební poměr byl rozvázán dne 1. března 1923. Žalobu podal již dne 31. března 1923 u obchodního soudu v Praze, který ji však dne 5. dubna 1923 pro věcnou nepřísušnost odmítl. Po té podal žalobce tutéž žalobu dne 12. dubna 1923, tedy stále ještě včas, u okresního soudu na Mělnice, jehož nepřísušnost žalovaná firma hned při prvním roku namítla. Tento soud po mnoha ústních jednáních vyhověl námitce a též odmítl žalobu pro věcnou nepřísušnost, ale nevyhověl návrhu žalobcově již před rozhodnutím učiněnému na odstoupení spisů obchodnímu soudu v Praze jako soudu věcně příslušnému. Teprve rekursní soud vyhověl tomuto návrhu a jeho usnesení nebylo lze podle §u 261 odstavec šestý c. ř. s. odporovati. Spisy došly k obchodnímu soudu v Praze teprve 24. prosince 1924, tedy ovšem dávno po uplynutí šestiměsíční propadné lhůty. Po té bylo nutno ještě rozřešit záporný spor o přípustnost mezi obchodním soudem v Praze a okresním soudem na Mělnice, což stalo se rozhodnutím vrchního zemského soudu v Praze ze dne 5. ledna 1925, jímž byl za příslušna uznán obchodní soud v Praze. Výsledek jest tedy ten, že žaloba včas u příslušného soudu podaná odstoupena byla se spisy příslušnému sborovému soudu teprve po uplynutí propadné lhůty. Nepřísušnost okresního soudu byla vyslovena jen na námitku, ale jinak byla podle §u 104 odstavec druhý j. n. zhojitelná, protože kotvila toliko ve výši zažalované pohledávky (§ 49 čís. 1 a § 51 odstavec první j. n.). Dovolací soud sdílí právní posouzení odvolacího soudu, že obchodní soud v Praze stal se příslušným se všemi účinky, které zahájením rozepře u okresního soudu na Mělnice vznikly, zejména také co do otázky včasného podání žaloby. Nelze tu sice mluvit o přerušení propadné lhůty, pro kterou předpisy o přerušení a stavení promlčení neplatí, nýbrž jen o její zachování v tom smyslu, že žalobce zákonné lhůtě dostál. Účelem předpisu §u 261 odstavec šestý c. ř. s. právě bylo, by odmítnutím žaloby pro nepřísušnost nebyly zmařeny účinky rozepře zahájené, by nebyly ztraceny lhůty procesního nebo materiálního práva, jímž žalobce musí do-
státi, chtěl-li si nárok zachovati, nebo chtěl-li se včasné pomoci soudu

dovolati (na př. lhůty promlčecí, propadné, lhůty k podání žaloby o spravení záznamu, k žalobě za obnovu a pod.) a aby byla zužitkována práce, která u nepřislušného soudu byla již vykonána. Proto nařídil zákon výslovně, že zahájení rozepře nezruší se postoupením žaloby, že tedy účinky Šu 232 c. ř. s. zůstanou nedotknuty, což má za následek, že k věci hledí se tak, jakoby žaloba hned od původu byla bývala podána u příslušného soudu (srv. také motivy k Šu 261 odstavec šestý c. ř. s. ve znění novely ze dne 1. června 1914, čís. 118 ř. zák. a vysvětlivky ve výnosu min. sprav. ze dne 2. června 1914, čís. 43 Věstníku, jakož i Neumann str. 1047). Tomu neodporuje rozhodnutí čís. 2061 sb. n. s., ježto tam byla žaloba a limine odmítnuta bez postoupení na jiný soud a mimo to byl dovolaný okresní soud pro žalobu odporující manželskému původu dítěte nezhojitelně nepřislušným. Ale i kdyby byl žalobce neučinil návrhu na postoupení žaloby po rozumu Šu 261 odstavec šestý c. ř. s., nebyla by propadná lhůta Šu 34 zák. o obch. pom. zmeškána, protože žaloba byla podána včas u obou soudů v úvahu přicházejících, ale mezi těmito soudy vznikl záporný spor o příslušnost, který rozřešen byl podle Šu 47 j. n. ve prospěch příslušnosti obchodního soudu v Praze, u něhož nejprve žaloba byla podána, takže i z toho důvodu účinky podané žaloby ve příčině zachování propadné lhůty zůstaly nedotčeny.

Čís. 5073.

Ustanovení Šu 239 čís. 6 ex. ř. nelze použiti na jiné případy, než v Šu 202 ex. ř. uvedené.

Dle Šu 11 odst. 2 vyr. ř. může býti odročen jen výkon dražby, nikoliv též předchozí přípravné úkony (na př. odhad nebo zjištění dražebních podmínek).

(Rozh. ze dne 28. května 1925, R I 450/25.)

Soud první stolice povolil vzhledem k předpisu Šu 11 (2) vyr. ř. odklad odhadu nemovitosti za účelem vnucené dražby. Rekursní soud návrh na odklad zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatel především poukazuje na předpis Šu 239 čís. 6 ex. ř., že rekurs vymáhající věřitelky do usnesení, jímž byl výkon odhadu odložen, byl nepřípustným. Názor ten není správným, poněvadž onen předpis platí jen pro zcela zvláštní případ, že výkon odhadu byl odložen ve smyslu Šu 202 ex. ř. Pro jiné případy odkladu exekučního odhadu nelze tohoto ustanovení zákona obdobně použiti. Ve věci samé není dovolací rekurs odůvodněn. Dle Šu 11 odstavec druhý vyr. ř. může býti nejdéle na dobu 60 dní odložen jen výkon dražby, jakožto onoho rozhodujícího úkonu, na němž závisí konečný výsledek celého exekučního řízení a na kterémž má zájem správa jmění vyrovnaného dlužníka s ohledem na